



Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (dešimtoji kolegija) SPRENDIMAS

2023 m. birželio 8 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Europos Sąjungos prekių ženklas – Procesas nacionaliniame teisme – Europos Sąjungos prekių ženklų teismų jurisdikcija – Reglamentas (ES) 2017/1001 – 124 straipsnis – Ieškinys dėl teisių pažeidimo – 128 straipsnis – Priešieškinis dėl registracijos paskelbimo negaliojančia – Šio priešieškinio dalykas – 129 straipsnio 3 dalis – Proceso teisės normos, taikomos tokio pat pobūdžio byloms dėl nacionalinio prekių ženklo – Procesinės autonomijos principas“

Byloje C-654/21

dėl *Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšuvos apygardos teismas, Lenkija) 2021 m. spalio 7 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2021 m. spalio 28 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

LM

prieš

KP

TEISINGUMO TEISMAS (dešimtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas D. Gratsias (pranešėjas), teisėjai M. Ilešič ir Z. Csehi,

generalinis advokatas G. Pitruzzella,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- LM, atstovaujamo *adwokat* R. Ratajczak,
- KP, atstovaujamo *radca prawny* E. Jaroszyńska-Kozłowska ir *radca prawny* Z. Słupicka,
- Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna,
- Europos Komisijos, atstovaujamos S. L. Kalédos ir P. Němečková,

* Proceso kalba: lenkų.

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/1001 dėl Europos Sąjungos prekių ženklo (OL L 154, 2017, p. 1) 124 straipsnio d punkto, siejamo su šio reglamento 128 straipsnio 1 dalimi ir 129 straipsnio 3 dalimi, išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant LM ir KP ginčą, susijusį su ieškiniu dėl teisių į žodinių Europos Sąjungos prekių ženklą pažeidimo ir priešieškiniu dėl šio prekių ženklo registracijos paskelbimo negaliojančia.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Reglamento 2017/1001 4 ir 32 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(4) <...> būtina numatyti [Europos] Sąjungoje tokią prekių ženklams skirtą tvarką, kuri, taikant vieną procedūrų sistemą, leistų įmonėms gauti vienodą apsaugą suteikiantį ES prekių ženklą, galiojantį visoje [Europos] Sąjungos teritorijoje. Išskyrus šiame reglamente numatytus atvejus, ES prekių ženklui turėtų būti taikomas jo vieningumo principas;

<...>

(32) svarbu, kad sprendimai ES prekių ženklų pažeidimo ir galiojimo klausimais galiotų ir aprėptų visą Sąjungos teritoriją, nes tai yra vienintelis būdas išvengti vienas kitam prieštaraujančių teismų bei [Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybos (EUIPO)] sprendimų ir pasiekti, kad nebūtų pakenkta vieningam ES prekių ženklų pobūdžiui. Visiems su ES prekių ženklais susijusiems ieškiniams turėtų būti taikomos [2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 351, 2012, p. 1)] nuostatos, išskyrus atvejus, kai šis reglamentas nuo jų nukrypsta.“
- 4 Reglamento Nr. 2017/1001 1 straipsnio „ES prekių ženklas“ 1 straipsnio 2 dalyje nurodyta:

„ES prekių ženklas turi vieningą statusą. Jis turi vienodą galią visoje Sąjungoje: jis gali būti registruojamas, perleidžiamas, nuo jo atsakoma, jis gali būti savininko teises panaikinančio ar paskelbiančio negaliojančiu sprendimo dalyku, jo naudojimas gali būti uždraustas tik visos Sąjungos mastu. Šis principas yra taikomas, jeigu šiame reglamente nenumatyta kitaip.“
- 5 Pagal šio reglamento 6 straipsnį „ES prekių ženklo įgijimo būdai“ ES prekių ženklas įgyjamas jį įregistravus.

6 Šio reglamento 7 straipsnio „Absoliutūs atsisakymo registruoti pagrindai“ 1 ir 2 dalyse nurodyta:

„1. Neregistruojami šie žymenys:

<...>

- b) neturintys jokio skiriamojo požymio prekių ženklai;
- c) prekių ženklai, sudaryti tikrai iš žymenų arba nuorodų, kurie prekyboje gali būti naudojami žymėti rūšiai, kokybei, kiekiui, paskirčiai, vertei, geografinei kilmei arba prekių pagaminimo ar paslaugų suteikimo laikui, ar kitoms prekių ar paslaugų charakteristikoms;
- d) prekių ženklai, sudaryti tikrai iš tokių žymenų ar nuorodų, kurie dabartinėje kalboje arba sąžiningoje ir nusistovėjusioje prekybos praktikoje yra tapę bendriniais;
- e) žymenys, susidedantys vien tik iš:
 - i) formos ar kitų charakteristikų, kurias nulemia pačių prekių rūšis;
 - ii) prekių formos ar kitų charakteristikų, būtinų techniniam rezultatui gauti;
 - iii) formos ar kitų charakteristikų, kurios prekėms suteikia esminę vertę;
- f) prekių ženklai, kurie prieštarauja viešajai tvarkai arba nusistovėjusiems moralės principams;
- g) prekių ženklai, kurie gali suklaidinti visuomenę, pavyzdžiui, dėl prekių ar paslaugų rūšies, kokybės ar geografinės kilmės;

<...>

- j) prekių ženklai, kurie nėra registruojami pagal Sąjungos teisės aktus arba nacionalinę teisę ar tarptautinius susitarimus, kurių šalis yra Sąjunga ar atitinkama valstybė narė, kuriuose numatyta kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų apsauga;
- k) prekių ženklai, kurie nėra registruojami pagal Sąjungos teisės aktus ar tarptautinius susitarimus, kurių šalis yra Sąjunga, kuriuose numatyta tradicinių terminų, naudojamų vynui apibūdinti, apsauga;
- l) prekių ženklai, kurie nėra registruojami pagal Sąjungos teisės aktus ar tarptautinius susitarimus, kurių šalis yra Sąjunga, kuriuose numatyta garantuotų tradicinių gaminių apsauga;
- m) prekių ženklai, kurie yra sudaryti iš ankstesnio augalų veislės pavadinimo, įregistruoto pagal Sąjungos teisės aktus arba nacionalinę teisę ar tarptautinius susitarimus, kurių šalis yra Sąjunga ar atitinkama valstybė narė, kuriais numatoma augalų veislių apsauga, arba kuriuose atkartojami esminiai jų elementai, ir kurie yra susiję su tų pačių ar glaudžiai susijusių rūšių augalų veislėmis.

2. 1 dalies nuostatos taikomos, net jeigu prekių ženklo neregistravimo pagrindai galioja tikrai dalyje Sąjungos.“

- 7 Reglamento Nr. 2017/1001 59 straipsnyje „Absoliutūs negaliojimo pagrindai“ nurodyta:
- „1. Padavus prašymą [EUIPO] arba priešieškinį teisių pažeidimo byloje, ES prekių ženklas [ES prekių ženklo registracija] paskelbiam[a] negaliojanči[a]:
- a) jeigu ES prekių ženklas buvo įregistruotas nesilaikant 7 straipsnio reikalavimų;
 - b) jeigu pareiškėjas, paduodamas paraišką prekių ženklui, buvo nesąžiningas.
2. Jeigu ES prekių ženklas buvo įregistruotas pažeidžiant 7 straipsnio 1 dalies b, c arba d punktų reikalavimus, įregistravimo [registracijos] vis dėlto negalima paskelbti negaliojanči[a], kai ženklas, naudojamas po įregistravimo, įgyja skiriamąjį požymį toms prekėms ar paslaugoms, kurioms jis buvo įregistruotas.
3. Jeigu negaliojimo pagrindai yra tikrai tam tikroms prekėms ar paslaugoms, kurioms ES prekių ženklas yra įregistruotas, prekių ženklas [prekių ženklo registracija] paskelbiam[a] negaliojanči[a] tikrai šioms prekėms ar paslaugoms.“
- 8 Šio reglamento 63 straipsnio „Prašymas panaikinti arba paskelbti negaliojančiu“ 1 ir 3 dalyse nurodyta:
- „1. Prašymą panaikinti ES prekių ženklo savininko teises arba paskelbti prekių ženklą negaliojančiu [panaikinti ES prekių ženklo registraciją arba paskelbti ją negaliojančia] [EUIPO] gali paduoti:
- a) jeigu taikytini 58 ir 59 straipsniai, kiekvienas juridinis ar fizinis asmuo arba kiekviena grupė ar organizacija, įsteigt[a], kad atstovautų gamintojų, paslaugų teikėjų, prekybininkų ar vartotojų interes[am]s, kur[i] pagal jų [jos] veiklą reglamentuojančius įstatymus gali būti ieškov[ė] ir atsakov[ė] teisme;
- <...>
3. Prašymas panaikinti prekių ženklą arba paskelbti jį negaliojančiu [panaikinti prekių ženklo registraciją arba paskelbti ją negaliojančia] nepriimamas, jeigu prašymas dėl tokio pat dalyko ir tokiu pat pagrindu, dalyvaujant toms pačioms šalims, buvo išnagrinėtas iš esmės [EUIPO] arba ES prekių ženklų teisme, kaip nurodyta 123 straipsnyje, ir [EUIPO] arba to teismo sprendimas dėl to prašymo įgijo galutinio sprendimo [*res judicata*] galią.“
- 9 Reglamento 123 straipsnio „ES prekių ženklų teismai“ 1 dalyje nurodyta:
- „Valstybės narės šiame reglamente jiems numatytooms funkcijoms vykdyti paskiria kaip galima mažiau jų teritorijoje esančių pirmosios ir antrosios instancijų nacionalinių bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų.“

- 10 Šio reglamento 124 straipsnis „Teisingumas teisių pažeidimo ir galiojimo atvejais“ suformuluotas taip:

„Išskirtinai ES prekių ženklų teismams teisingos:

- a) visos teisių pažeidimo bylos ir, jeigu tai leidžia nacionaliniai įstatymai, gresiančio teisių į ES prekių ženklus pažeidimo bylos;

<...>

- d) priešieškiniai dėl ES prekių ženklo panaikinimo arba jų paskelbimo negaliojančiais [prekių ženklo registracijos panaikinimo arba jos paskelbimo negaliojančia] 128 straipsnyje nurodytomis sąlygomis.“

- 11 Reglamento 2017/1001 127 straipsnio „Galiojimo prezumpcija – atsakovo argumentai dėl bylos esmės“ 1 dalyje nustatyta:

„ES prekių ženklų teismai ES prekių ženklą laiko galiojančiu, nebent atsakovas iškelia jo galiojimo klausimą, paduodamas priešieškinį dėl [jo registracijos] panaikinimo arba paskelbimo negaliojančia.“

- 12 Šio reglamento 128 straipsnyje „Priešieškinis“ nustatyta:

„1. Priešieškinis dėl [registracijos] panaikinimo arba paskelbimo negaliojanči[a] gali būti paduodamas tik remiantis šiame reglamente nurodytais panaikinimo ar paskelbimo negaliojanči[a] pagrindais.

2. ES prekių ženklų teismas atmeta priešieškinį dėl [registracijos] panaikinimo arba paskelbimo negaliojanči[a], jeigu tuo pačiu pagrindu, dėl to paties dalyko ir dalyvaujant toms pačioms šalims [EUIPO] priimtas sprendimas jau yra tapęs galutiniu [įsiteisėję].

<...>

4. ES prekių ženklų teismas, kuriame buvo pareikštas priešieškinis dėl ES prekių ženklo [registracijos] panaikinimo arba paskelbimo negaliojanči[a], priešieškiniu nenagrinėja, kol suinteresuota šalis arba teismas neinformuoja [EUIPO] apie datą, kada buvo pareikštas priešieškinis. [EUIPO] įrašo tą informaciją į registrą. Jeigu anksčiau, nei buvo pateiktas priešieškinis, [EUIPO] jau buvo pateiktas prašymas panaikinti ES prekių ženklą arba paskelbti jį negaliojančiu [panaikinti ES prekių ženklo registraciją arba paskelbti ją negaliojančia], [EUIPO] apie tai informuoja teismą ir teismas sustabdo procesinius veiksmus pagal 132 straipsnio 1 dalį, kol dėl prašymo bus priimtas galutinis sprendimas arba prašymas bus atsiimtas.

<...>

6. Jeigu ES prekių ženklų teismas dėl priešieškiniu panaikinti ES prekių ženklą arba paskelbti jį negaliojančiu [panaikinti ES prekių ženklo registraciją arba paskelbti ją negaliojančia] yra priėmęs sprendimą, kuris tapo galutiniu [įsiteisėję], teismas arba bet kuri nacionalinių procedūrų šalis sprendimo kopiją nedelsdama nusiunčia Tarnybai. [EUIPO] arba bet kuri kita suinteresuota šalis gali paprašyti informacijos apie tokį persiuntimą. [EUIPO] įrašo informaciją apie sprendimą į registrą ir imasi būtinų priemonių, kad įvykdytų jo rezoliucinę dalį.

7. Priešieškinį dėl [registracijos] panaikinimo arba paskelbimo negaliojanči[a] nagrinėjantis ES prekių ženklų teismas teisių į ES prekių ženklą savininko prašymu ir išklauses kitas šalis gali sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pasiūlyti atsakovui per [EUIPO] nustatytą laiką prašymą panaikinti arba paskelbti negaliojančiu paduoti jai. Jei per šį laiką prašymas nepaduodamas, byla nagrinėjama toliau, o priešieškinis laikomas atsauktu. Taikoma 132 straipsnio 3 dalis.“
- 13 Minėto reglamento 129 straipsnyje „Taikoma teisė“ numatyta:
- „1. ES prekių ženklų teismai taiko šio reglamento nuostatas.
 2. Visiems su prekių ženklu susijusiems klausimams, kurių nereglamentuoja šis reglamentas, susijęs ES prekių ženklų teismas taiko taikytiną nacionalinę teisę.
 3. Jeigu šiame reglamente nenurodyta kitaip, ES prekių ženklų teismas taiko tokias procesines teisės normas, kurios teismo buvimo vietos valstybėje narėje taikomos tokio pat pobūdžio byloms dėl nacionalinio prekių ženklo.“
- 14 To paties reglamento 132 straipsnio „Ypatingos taisyklės dėl susijusių bylų“ 1 dalyje nustatyta:
- „ES prekių ženklų teismas, nagrinėjantis 124 straipsnyje minėtą bylą, išskyrus bylą dėl pripažinimo, kad teisių pažeidimo nebuvo, jeigu nėra ypatingų priežasčių toliau ją nagrinėti, išklauses šalis savo iniciatyva arba vienos iš jų prašymu gali sustabdyti bylos nagrinėjimą, jeigu kitame ES prekių ženklų teisme, remiantis priešieškiniu, jau yra iškeltas ES prekių ženklo [registracijos] galiojimo klausimas arba jeigu prašymas panaikinti arba pripažinti negaliojančiu jau yra paduotas [EUIPO].“

Lenkijos teisė

- 15 Pagrindinei bylai taikytinos redakcijos 1964 m. lapkričio 17 d. *Ustawa – Kodeks postępowania cywilnego* (Civilinio proceso kodekso įstatymas) (*Dz. U.*, Nr. 43, 1964, 296 pozicija, toliau – Civilinio proceso kodeksas) 204 straipsnyje nustatyta:
- „1. Priešieškinis yra priimtinas, jei priešpriešinis reikalavimas susijęs su ieškovo reikalavimu arba jie gali būti įskaitomi. Priešieškinis gali būti pareikštas ne vėliau kaip pateikiant atsiliepimą į ieškinį, o jei atsiliepimas nepateiktas – prašyme panaikinti sprendimą, priimtą už akių, arba pirmojo teismo posėdžio, apie kurį pranešta atsakovui arba į kurį jis šaukiamas, pradžioje.
 2. Priešieškinis pareiškiamas teisme, kuriame pareikštas pagrindinis ieškinys. Tačiau jeigu priešieškinis teisingas apygardos teismui, o byla iškelta apylinkės teisme, pastarasis teismas perduoda visą bylą teismui, turinčiam jurisdikciją nagrinėti priešieškinį.
 3. Su ieškiniu susijusios nuostatos *mutatis mutandis* taikomos ir priešieškiniui.“
- 16 2020 m. vasario 13 d. *Ustawa o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw* (Civilinio proceso kodekso ir kai kurių kitų įstatymų pakeitimo įstatymas) (*Dz. U.* 2020, 288 pozicija), kuris įsigaliojo 2020 m. liepos 1 d., į Civilinio proceso kodeksą įtrauktas 479¹²² straipsnis. Jame numatyta:
- „1. Priešieškinis bylose dėl teisių į prekių ženklą ar pramoninį dizainą pažeidimo priimtinas, jeigu jame reikalaujama paskelbti prekių ženklo registraciją negaliojančia arba ją panaikinti arba

reikalaujama pramoninio dizaino registraciją paskelbti negaliojančia. 204 straipsnis taikomas *mutatis mutandis*.

2. 1 dalis *mutatis mutandis* taikoma reikalavimui paskelbti kolektyvinio prekių ženklo registraciją negaliojančia arba ją panaikinti, paskelbti negaliojančia arba panaikinti kolektyvinių teisių į prekių ženklo apsaugą, teisių į garantinio ženklo apsaugą, pripažinti tarptautinio prekių ženklo apsaugą Lenkijos Respublikos teritorijoje, taip pat reikalavimui panaikinti tarptautinio pramoninio dizaino apsaugos pripažinimą Lenkijos Respublikos teritorijoje.“

17 Vis dėlto šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„Bylose, kurios iškeltos iki šio įstatymo įsigaliojimo ir tebenagrinėjamos konkrečios instancijos teisme arba *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) ir kurios būtų nagrinėjamos kaip intelektinės nuosavybės bylos, nuostatos dėl šio proceso netaikomos. Kompetentingas nagrinėti tokią bylą išlieka teismas, turėjęs jurisdikciją pagal anksčiau galiojusias nuostatas.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 18 LM yra žodinio Europos Sąjungos prekių ženklo „Multiselect“ (toliau – ginčijamas prekių ženklas), kuris 2018 m. birželio 5 d. buvo įregistruotas 9, 41 ir 42 klasių prekėms ir paslaugoms, numatytoms peržiūrėtoje ir iš dalies pakeistoje 1957 m. birželio 15 d. Nicos sutartyje dėl tarptautinės prekių ir paslaugų klasifikacijos ženkluoms registruoti, savininkas. Šios prekės ir paslaugos apima, be kita ko, profesinį konsultavimą, informavimą apie švietimą, kompiuterių programinės įrangos diegimą ir priežiūrą, tekstų skelbimą ir priegys prie elektroninių leidinių suteikimą internete.
- 19 Nuo 2009 m. KP, vykdydamas savo ūkinę veiklą, siūlo įsigyti spausdintą arba skaitmeninį vadovą, skirtą kandidatams į tarnybą policijoje, siekiant juos parengti ginčijamu prekių ženklu žymimiems psichologiniams testams, kurie yra vienas iš atrankos procedūros etapų. KP reklamuoja savo vadovą įvairiose interneto svetainėse.
- 20 2020 m. vasario 26 d. LM pareiškė *Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšuvos apygardos teismas, Lenkija) – prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme – ieškinį dėl teisių į ginčijamą prekių ženklą pažeidimo ir prašė įpareigoti KP nebeženklinti šiuo prekių ženklu jo rinkai tiekiamų prekių ir paslaugų, taip pat nebenaudoti šio prekių ženklo visų tipų rinkodaros medžiagoje, susijusioje su prekyba šiomis prekėmis ir paslaugomis.
- 21 2020 m. liepos 30 d. KP šioje byloje pareiškė priešieškinį dėl ginčijamo prekių ženklo registracijos paskelbimo negaliojančia daliai prekių ir paslaugų, kurioms jis buvo įregistruotas, remdamasis Reglamento 2017/1001 59 straipsnio 1 dalimi, siejama su šio reglamento 7 straipsnio 1 dalies b–d punktais ir 2 dalimi.
- 22 2021 m. spalio 7 d. sprendimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas atmetė visą ieškinį dėl teisių pažeidimo.
- 23 Kiek tai susiję su priešieškiniu, šiam teismui kilo klausimas dėl jo nagrinėjimo apimties, kai, kaip pagrindinėje byloje, priešieškiniu dalykas viršija „gynybos priemones“, kuriomis galima remtis prieš ieškinį dėl teisių pažeidimo.

- 24 Iš tiesų, nors nagrinėjama atveju pagrindinio ieškinio reikalavimai buvo susiję tik su KP parduodamomis paslaugomis ir prekėmis, priešieškinių apimtis yra gerokai platesnė, nes KP remiasi ginčijamo prekių ženklo registracijos negaliojimu ne tik pagrindiniame ieškinyje nurodytosioms, bet ir kitoms prekėms ir paslaugoms.
- 25 Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar bet koks reikalavimas pripažinti ginčijamo prekių ženklo registraciją negaliojančia, neatsižvelgiant į jo faktinį ryšį su byla dėl teisių pažeidimo, patenka į sąvoką „priešieškinių dėl registracijos pripažinimo negaliojančia“, kaip ji suprantama pagal Reglamento 2017/1001 124 straipsnio d punktą ir 128 straipsnio 1 dalį, o gal ši sąvoka turi būti aiškinama taip, kad ji apima tik reikalavimus, „faktiškai susijusius“ su byla dėl teisių pažeidimo, t. y. patenkančius į „ieškinyje dėl teisių pažeidimo apibrėžtas ribas“.
- 26 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad pripažinus, jog priešieškinių gali neturėti „faktinio ryšio“ su byla dėl teisių pažeidimo, kiltų pavojus, kad pagrindinėje byloje pradės „dominuoti“ procesas pagal priešieškinių, o pats priešieškinių praras savo, kaip gynybos nuo pagrindinio ieškinio reikalavimų priemonės, pobūdį. Jis palaiko tokį sąvokos „priešieškinių“ aiškinimą, pagal kurį ji apimtų tik tuos reikalavimus, kurie yra faktiškai susiję su byla dėl teisių pažeidimo, o ši ryšį lemtų ne „[ginčijamo] prekių ženklo suteikiamų teisių turinys ar atsakovo veiklos sritys, o ieškinyje [dėl teisių pažeidimo] išdėstytų reikalavimų turinys“.
- 27 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo nuomone, tokį aiškinimą patvirtina, pirma, valstybių narių procesinės autonomijos principas ir Reglamento 2017/1001 129 straipsnio 3 dalis ir, antra, EUIPO kompetenciją ir ES prekių ženklų teismų jurisdikciją reglamentuojančios taisyklės, iš kurių matyti, kad nurodytų teismų jurisdikcija skelbti ES prekių ženklo registraciją negaliojančia yra išimtis.
- 28 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas paaikškina, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamo ieškinio dėl teisių pažeidimo pareiškimo dieną Lenkijos teisėje nebuvo numatyta galimybės atsakovams Lenkijoje registruotų prekių ženklų savininkų inicijuotose bylose dėl teisių pažeidimo pareikšti priešieškinių dėl registracijos pripažinimo negaliojančia, nes tą dieną Civilinio proceso kodekso 479¹²² straipsnis, įtrauktas 2020 m. vasario 13 d. įstatymu, dar nebuvo įsigaliojęs. Taigi jam kyla abejonių dėl to, ar pagrindinėje byloje šios nuostatos gali būti laikomos „procesos teisės normomis, kurios taikomos tokio pat pobūdžio byloms dėl nacionalinio prekių ženklo“, kaip tai suprantama pagal Reglamento 2017/1001 129 straipsnio 3 dalį.
- 29 Šiomis aplinkybėmis *Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšuvos apygardos teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. Ar [Reglamento 2017/1001] 124 straipsnio d punktas, siejamas su 128 straipsnio 1 dalimi, turi būti aiškinamas taip, kad šiose nuostatose vartojama sąvoka „priešieškinių dėl [registracijos] paskelbimo negaliojanči[a]“ gali reikšti reikalavimą paskelbti prekių ženklo registraciją negaliojančia tik tiek, kiek tai susiję su ieškovo reikalavimu dėl teisių į ES prekių ženklą pažeidimo, ir tai leidžia nacionaliniam teismui nenagrinėti didesnės apimties priešieškinių dėl registracijos paskelbimo negaliojančia nei ta dalis, kuri susijusi su ieškovo reikalavimu dėl teisių pažeidimo?“

2. Ar [Reglamento 2017/1001] 129 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinama taip, kad jos nuostata, kurioje kalbama apie „proceso teisės normas, taikomas tokio pat pobūdžio byloms dėl nacionalinio prekių ženklo“, yra susijusi su nacionalinėmis proceso teisės normomis, kurios būtų taikomos konkrečioje byloje dėl teisių į ES prekių ženklą pažeidimo (ir byloje pagal priešieškinių dėl registracijos paskelbimo negaliojančia), ar ji bendrai yra susijusi su nacionalinėmis proceso teisės normomis, nustatytomis valstybės narės teisės sistemoje, nes tai yra svarbu tuo atveju, kai konkrečios bylos dėl teisių į ES prekių ženklą pažeidimo iškėlimo dieną valstybės narės teisės sistemoje nebuvo proceso teisės normų dėl priešieškinių dėl nacionalinių prekių ženklų registracijos paskelbimo negaliojančia?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

- 30 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamento 2017/1001 124 straipsnio d punktas, siejamas su šio reglamento 128 straipsnio 1 dalimi, turi būti aiškinamas taip, kad priešieškinių dėl ES prekių ženklo registracijos pripažinimo negaliojančia gali būti susijęs su visomis teisėmis, kurias šio prekių ženklo savininkas įgijo įregistruodamas šį prekių ženklą, ir šio priešieškinių dalyko neapriboja ieškinio dėl teisių pažeidimo apimtis.
- 31 Kadangi Reglamente 2017/1001 sąvoka „priešieškinių“ neapibrėžta, pažymėtina, kad paprastai ji suprantama kaip reiškianti priešpriešinį reikalavimą, kurį atsakovas jam ieškovo iniciatyva iškeltoje byloje tame pačiame teisme pareiškia ieškovui (šiuo klausimu žr. 2022 m. spalio 13 d. Sprendimo *Gemeinde Bodman-Ludwigshafen*, C-256/21, EU:C:2022:786, 36 punktą).
- 32 Šiuo klausimu iš jurisprudencijos matyti, kad priešieškinių negalima painioti su paprastu gynybos pagrindu. Nors reiškiamas procese, inicijuotame pasitelkiant kitą teisių gynimo priemonę, tai yra atskiras ir savarankiškas reikalavimas, kurio procesinis nagrinėjimas nepriklauso nuo pagrindinio ieškinio, taigi jis gali būti toliau tęsiamas, net jeigu ieškovo ieškinys atmetamas (šiuo klausimu žr. 2022 m. spalio 13 d. Sprendimo *Gemeinde Bodman-Ludwigshafen*, C-256/21, EU:C:2022:786, 38 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 33 Taigi, nors Reglamente 2017/1001 vartojama sąvoka „priešieškinių“ turi būti suprantama kaip teisių gynimo priemonė, kurios prielaida yra ieškinio dėl teisių pažeidimo pareiškimas ir kuri dėl to susieta su šiuo ieškiniu, šia teisių gynimo priemone siekiama, kad būtų išplėstas ginčo dalykas ir pripažintas nuo ieškinio atskiras ir savarankiškas reikalavimas, visų pirma tam, kad atitinkamo prekių ženklo registracija būtų pripažinta negaliojančia (2022 m. spalio 13 d. Sprendimo *Gemeinde Bodman-Ludwigshafen*, C-256/21, EU:C:2022:786, 39 punktą).
- 34 Taigi, kadangi implikuoja ginčo dalyko išplėtimą, priešieškinių, nepaisant nurodyto jo ryšio su ieškiniu, tampa savarankiškas. Vadinasi, priešieškinių skiriasi nuo paprastos gynybos priemonės ir jo baigtis nepriklauso nuo ieškinio dėl teisių pažeidimo, dėl kurio jis pareikštas, baigties (2022 m. spalio 13 d. Sprendimo *Gemeinde Bodman-Ludwigshafen*, C-256/21, EU:C:2022:786, 40 punktą).
- 35 Vadinasi, atsižvelgiant į tai, kad Reglamento 2017/1001 128 straipsnyje numatytas priešieškinių yra savarankiškas, jo dalykas negali būti apribotas ieškinio dėl teisių pažeidimo, dėl kurio šis priešieškinių pareikštas, dalyko.

- 36 Šią išvadą patvirtina, pirma, šio reglamento nuostatos, susijusios su negaliojimo pagrindais, kuriais galima remtis grindžiant priešieškinį dėl registracijos pripažinimo negaliojančia, pareikštą pagal jo 128 straipsnį.
- 37 Žinoma, priešieškinis skiriasi nuo EUIPO pateikto prašymo pripažinti registraciją negaliojančia, kiek tai susiję su asmenimis, galinčiais pareikšti priešieškinį ir pateikti nurodytą prašymą. Iš tiesų pagal minėto reglamento 63 straipsnio 1 dalį šio reglamento 58 ir 59 straipsniuose nurodytais atvejais prašymą paskelbti prekių ženklo registraciją negaliojančia gali pateikti „kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo“ arba kiekviena grupė ar organizacija, įsteigta, kad atstovautų gamintojų, paslaugų teikėjų, prekybininkų ar vartotojų interesams ir pagal jos veiklą reglamentuojančius įstatymus gali būti ieškovė ir atsakovė teisme. Priešingai, vienintelis fizinis ar juridinis asmuo, galintis pareikšti priešieškinį, kaip tai suprantama pagal Reglamento 2017/1001 128 straipsnį, yra atsakovas atitinkamoje byloje dėl teisių pažeidimo. Vis dėlto šis apribojimas, susijęs su asmenimis, galinčiais pareikšti priešieškinį, visiškai nereiškia, kad šio priešieškinio dalykas turi būti apribotas, kad apimtų tik tai, kas priskirtina paties ieškovo interesams.
- 38 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal šio reglamento 128 straipsnio 1 dalį „priešieškinis dėl [registracijos] panaikinimo arba paskelbimo negaliojanči[a] gali būti paduodamas tik remiantis šiame reglamente nurodytais panaikinimo ar paskelbimo negaliojančiu pagrindais“. Iš šios nuostatos matyti, kad nors priešieškinis dėl registracijos pripažinimo negaliojančia, kaip tai suprantama pagal šį reglamentą, gali būti grindžiamas tik šiame reglamente aiškiai nurodytais negaliojimo pagrindais, jis vis dėlto gali būti grindžiamas bet kuriuo iš jame numatytų pagrindų.
- 39 Reglamento Nr. 2017/1001 59 straipsnio „Absoliutūs negaliojimo pagrindai“ 1 dalies a punkte numatyta, kad, padavus prašymą EUIPO arba priešieškinį teisių pažeidimo byloje, ES prekių ženklo registracija paskelbiama negaliojančia, „jeigu tas prekių ženklas buvo įregistruotas nesilaikant [šio reglamento] 7 straipsnio reikalavimų“. Taigi Reglamente 2017/1001 EUIPO pateiktas prašymas pripažinti registraciją negaliojančia apimties požiūriu prilyginamas priešieškiniui dėl registracijos pripažinimo negaliojančia, pareikštam ES prekių ženklų teisme nagrinėjamoje byloje dėl teisių pažeidimo.
- 40 Iš tiesų, viena vertus, pagal jurisprudenciją absoliučiais atsisakymo registruoti pagrindais siekiama apsaugoti bendrąjį interesą, kuriuo šie pagrindai grindžiami, todėl jie nebūtinai turi būti siejami su faktiniu ar potencialiu ekonominiu suinteresuotumu tuo, kad ginčijamas prekių ženklas būtų išbrauktas iš registro (šiuo klausimu žr. 2010 m. vasario 25 d. Sprendimo *Lancôme / VRDT*, C-408/08 P, EU:C:2010:92, 40 ir 43 punktus).
- 41 Kita vertus, iš Reglamento 2017/1001 7 straipsnio 1 dalies formuluotės matyti, kad kai kurie šios nuostatos a–m punktuose nurodyti negaliojimo pagrindai, kuriais gali būti grindžiamas pagrindinis ieškinys arba priešieškinis dėl ES prekių ženklo registracijos paskelbimo negaliojančia, dėl savo pobūdžio gali būti susiję su visomis prekėmis ar paslaugomis, kurioms šis prekių ženklas įregistruotas.
- 42 Tai ypač pasakytina apie f punkte įtvirtintą negaliojimo pagrindą, kuriame nurodyti „prekių ženklai, prieštaraujantys viešajai tvarkai arba nusistovėjusiems moralės principams“, g punkte įtvirtintą negaliojimo pagrindą, apimančią „prekių ženklus, kurie gali suklaidinti visuomenę, pavyzdžiui, dėl prekių ar paslaugų rūšies, kokybės ar geografinės kilmės“, arba j, k, l ir m punktuose įtvirtintus negaliojimo pagrindus, susijusius atitinkamai su kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų, vynui apibūdinti naudojamų tradicinių terminų, garantuotų tradicinių gaminių ir augalų veislių apsauga.

- 43 Be to, Reglamento 2017/1001 59 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytas absoliutus negaliojimo pagrindas, t. y. pareiškėjo nesąžiningumas prekių ženklo paraiškos pateikimo momentu, taip pat gali būti susijęs su visomis teisėmis, kurias ES prekių ženklo savininkas įgijo įregistruodamas šį prekių ženklą.
- 44 Taigi proceso ekonomijos principui, kuris yra vienas iš priešieškiniu siekiamų tikslų (šiuo klausimu žr. 2022 m. spalio 13 d. Sprendimo *Gemeinde Bodman-Ludwigshafen*, C-256/21, EU:C:2022:786, 56 punktą), prieštarautų pozicija, kad toks priešieškis, pareikštas vienu iš šio sprendimo 42 ir 43 punktuose numatytų negaliojimo pagrindų, gali lemti tik dalinį prekių ženklo, kuriuo grindžiama atitinkama byla dėl teisių pažeidimo, registracijos paskelbimą negaliojančia.
- 45 Iš tiesų minėto reglamento 59 straipsnio 3 dalis, kurioje numatyta, kad ES prekių ženklo registracija gali būti pripažinta negaliojančia tik toms prekėms ar paslaugoms, dėl kurių egzistuoja nurodytas negaliojimo pagrindas, yra vienintelis šiame reglamente numatytas apribojimas, kiek tai susiję su prašymo pripažinti registraciją negaliojančia, taigi ir priešieškiniu dėl registracijos pripažinimo negaliojančia apimtimi ir baigtimi.
- 46 Iš to matyti, kad priešieškis dėl ES prekių ženklo registracijos pripažinimo negaliojančia, pareikštas pagal Reglamento 2017/1001 128 straipsnį, dėl savo pobūdžio gali būti susijęs su visomis teisėmis, kurias šio prekių ženklo savininkas įgijo dėl jo įregistravimo.
- 47 Antra, nuostatos, kuriomis reglamentuojamos priešieškiniu pasekmės, patvirtina šio sprendimo 35 punkte išdėstytą išvadą, nes šios pasekmės yra tokios pačios kaip ir ES prekių ženklo registracijos panaikinimo ar pripažinimo negaliojančia per procedūrą EUIPO.
- 48 Šiuo klausimu iš Reglamento 2017/1001 32 konstatuojamosios dalies matyti, kad sprendimai dėl ES prekių ženklo galiojimo visoje Sąjungos teritorijoje turi *erga omnes* poveikį ir kai juos priima EUIPO, ir kai jie priimami pagal ES prekių ženklų teisme pareikštą priešieškinį (2022 m. spalio 13 d. Sprendimo *Gemeinde Bodman-Ludwigshafen*, C-256/21, EU:C:2022:786, 48 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 49 Tokį *erga omnes* poveikį patvirtina šio reglamento 128 straipsnio 6 dalis, kurioje numatyta, kad ES prekių ženklų teismas privalo nusiųsti EUIPO įsiteisėjusio sprendimo, priimto pagal priešieškinį dėl ES prekių ženklo registracijos panaikinimo arba paskelbimo negaliojančia, kopiją, o EUIPO turi į registrą įrašyti informaciją apie šį sprendimą ir imtis būtinų priemonių, kad būtų laikomasi jo rezoliucinės dalies (2022 m. spalio 13 d. Sprendimo *Gemeinde Bodman-Ludwigshafen*, C-256/21, EU:C:2022:786, 49 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 50 Galiausiai pirma išdėstytų argumentų negali paneigti nurodytame reglamente nustatyta EUIPO kompetencijos ir ES prekių ženklų teismų jurisdikcijos padalijimo sistema.
- 51 Tiesa, Reglamentu 2017/1001 EUIPO suteikiama išimtinė kompetencija ES prekių ženklų registravimo ir protesto dėl šio registravimo srityje. Tačiau tai netaikoma šių prekių ženklų registracijos galiojimui. Nors šiame reglamente pasirinkta prašymų dėl registracijos paskelbimo negaliojančia ir panaikinimo nagrinėjimą iš esmės sutelkti EUIPO, vis dėlto šis principas sušvelnintas ir pagal šio reglamento 63 ir 124 straipsnius įgaliojimai pripažinti ES prekių ženklo registraciją negaliojančia arba ją panaikinti buvo padalyti valstybių narių pagal to reglamento 123 straipsnio 1 dalį paskirtiems ES prekių ženklų teismams ir EUIPO (šiuo klausimu žr. 2022 m. spalio 13 d. Sprendimo *Gemeinde Bodman-Ludwigshafen*, C-256/21, EU:C:2022:786, 42 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

- 52 Tokią šiems teismams suteiktą jurisdikciją lemia tiesioginis Reglamente 2017/1001 numatytos jurisdikcijos suteikimo taisyklės taikymas, todėl jos negalima laikyti EUIPO įgaliojimų šioje srityje „išimtimi“ (2022 m. spalio 13 d. Sprendimo *Gemeinde Bodman-Ludwigshafen*, C-256/21, EU:C:2022:786, 43 punktas).
- 53 Be to, nagrinėjami įgaliojimai įgyvendinami vadovaujantis pirmenybės suteikimo institucijai, į kurią kreiptasi pirma, principu. Iš tiesų pagal šio reglamento 132 straipsnio 1 dalį ir 2 dalies pirmą sakinį, „jeigu nėra ypatingų priežasčių toliau nagrinėti bylą“, jurisdikciją šioje srityje turi pirmoji instancija, į kurią kreiptasi kilus ginčui dėl ES prekių ženklo registracijos galiojimo (2022 m. spalio 13 d. Sprendimo *Gemeinde Bodman-Ludwigshafen*, C-256/21, EU:C:2022:786, 44 punktas).
- 54 Taigi, atsižvelgiant į šio sprendimo 51–53 punktuose aprašytą įgaliojimų paskirstymo sistemą, pažymėtina, kad pagal minėtame reglamente nustatytą tvarką, įtvirtinančią, kaip nurodyta jo 4 konstatuojamojoje dalyje ir 1 straipsnio 2 dalyje, ES prekių ženklo vieningą statusą, Sąjungos teisės aktų leidėjas siekė tiek EUIPO, tiek ES prekių ženklų teismams suteikti įgaliojimus priimant sprendimus dėl priešieškinių tikrinti ES prekių ženklų registracijos galiojimą (2022 m. spalio 13 d. Sprendimo *Gemeinde Bodman-Ludwigshafen*, C-256/21, EU:C:2022:786, 47 punktas).
- 55 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti: Reglamento 2017/1001 124 straipsnio d punktas, siejamas su šio reglamento 128 straipsnio 1 dalimi, turi būti aiškinamas taip, kad priešieškiniis dėl ES prekių ženklo registracijos pripažinimo negaliojančia gali būti susijęs su visomis teisėmis, kurias šio prekių ženklo savininkas įgijo įregistruodamas šį prekių ženklą, ir šio priešieškinių dalyko neapriboja ieškinio dėl teisių pažeidimo apimtis.

Dėl antrojo klausimo

- 56 Konstatuotina, kaip nurodė Europos Komisija, kad antrasis klausimas grindžiamas prielaida, jog pagrindinėje byloje nagrinėjamo priešieškinių apimties klausimo Sąjungos teisė nereglementuoja. Taigi, nesant specialių nacionalinės teisės normų, reglamentuojančių priešieškinių dėl nacionalinių prekių ženklų registracijos pripažinimo negaliojančia, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar Reglamento 2017/1001 129 straipsnio 3 dalyje nurodytomis „proceso teisės normomis, taikomomis tokio pat pobūdžio byloms“, galima laikyti bendrai taikomas nacionalines proceso teisės normas, apibrėžiančias priešieškinių apimtį kitų sričių byloje.
- 57 Atsižvelgiant į atsakymą, pateiktą į pirmąjį klausimą, nereikia atsakyti į antrąjį klausimą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 58 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (dešimtoji kolegija) nusprendžia:

2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/1001 dėl Europos Sąjungos prekių ženklo 124 straipsnio d punktas, siejamas su šio reglamento 128 straipsnio 1 dalimi,

turi būti aiškinamas taip:

priešieškinis dėl Europos Sąjungos prekių ženklo registracijos pripažinimo negaliojančia gali būti susijęs su visomis teisėmis, kurias šio prekių ženklo savininkas įgijo įregistruodamas šį prekių ženklą, ir šio priešieškinio dalyko neapriboja ieškinio dėl teisių pažeidimo apimtis.

Parašai.